

kultura

kultura@glasistre.hr
591-529

RECITAL "BORA" RIJEČKE TALIJANSKE DRAME U PULSKOJ ZAJEDNICI TALIJANA

Paralelnim slalomom prepričana sjetna priča

Premda je "Bora" već nekoliko puta uprizorena na kazališnim daskama, ovoga su se puta izvođačice odlučile za drukčiji pristup - dijaloški, koji izvrsno dočarava kako su razmjenjivale iskustva i pokazuje etape u nastanku knjige

PULA - Odabrane ulomke iz knjige Nelide Milani Kruljac i Anne Marie Mori "Bora" kazivale su u pulskoj Zajednici Talijana Laura Marchig i Leonora Surian. Program je režirala Marchig, a za glasovirom ih je diskretno pratila Maja Dobrića.

Milani Kruljac i Mori roman "Bora" napisale su knjigu "četveroručno", odnosno svaka je zapisala svoje misli i oblikovala ih, a potom bi jedna drugoj faksirale materijal i nadopunjavale. Knjiga je objavljena 1998. godine u izdanju milanskog Frassinellija. Nelida Milani Kruljac umirovljena je docentica talijanskog jezika s tadašnjeg pulskog Pedagoškog fakulteta, a Anna Maria Mori, rodom iz Pule, dugi je niz godina radila kao novinarka talijanskog dnevnog lista La Repubblica.

Premda je "Bora" već nekoliko puta uprizorena na kazališnim daskama, ovoga su se puta izvođačice odlučile za drukčiji pristup - dijaloški, koji izvrsno dočarava kako su razmjenjivale iskustva i pokazuje etape u nastanku knjige.

Sugestivnim čitanjem ulomaka Marchig i Surian

u formi paralelnog slaloma predstavljaju tu sjetnu priču, odnosno egzodus promatran s dvije perspektive - onih koji su ostali te onih koji su napustili rodni kraj.

Ta je reinterpretacija knjige vrlo snažna, epska i nabijena emocijama.

Obje su autorice rođene u Puli, no Anna Maria Mori je nakon Drugog svjetskog rata otišla u Italiju, dok je Nelida Milani Kruljac ostala živjeti u svojem gradu i svjedoči o promjenama koje su se u njemu dogodile.

Izbor iz romana "Bura" recital je koji je Talijanska drama HNK-a Ivana pl. Zajca iz Rijeke premijerno predstavila 17. listopada ove godine u Talijanskom institutu za kulturu iz Zagreba, u povodu 150. obljetnice ujedinjenja Italije i u sklopu Međunarodnog tjedna talijanske kulture u svijetu.

Laura Marchig, ravnateljica Talijanske drame HNK-a iz Rijeke, također i poznata pjesnikinja, višestruko je nagrađivana za svoj rad, Leonora Surian članica je Talijanske drame, a iskazala se i kao sjajna glazbenica te svestrana umjetnica u muzičkomu. **Vanesa BEGIĆ**

Laura Marchig i Leonora Surian

Večeras premijera projekcije opere "Fausta" iz New Yorka

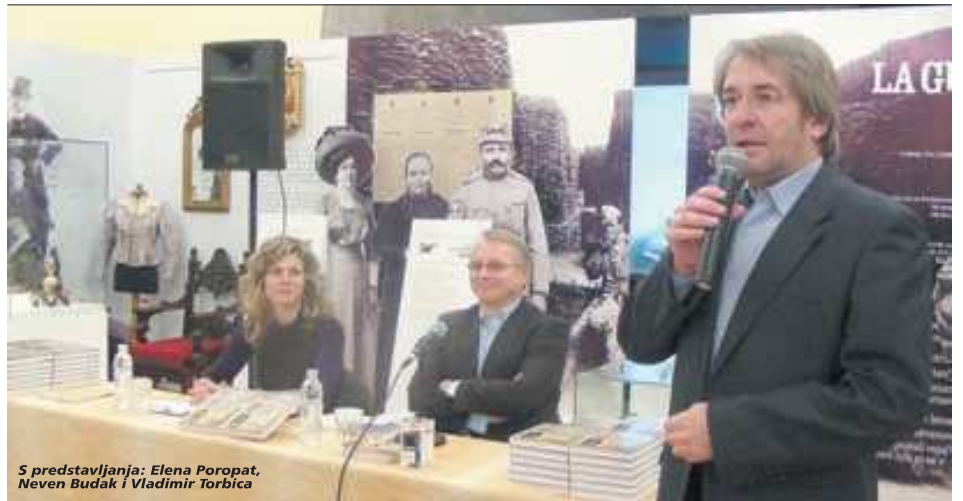
PULA - Projekcija premijere "Fausta" Metropolitan opere iz New Yorka u kinu Valli bit će održana danas u 19 sati s tenorom Jonasom Kaufmannom u naslovnoj ulozi.

Dobitnik nagrade Tony, redatelj Des McAnuff, postavio je novu produkciju Gounoda Fausta u prvu polovicu 20. stoljeća. Tenorska zvijezda Jonas Kaufmann pjeva svoju prvu naslovnu ulogu u Metu, uz Marinu Poplavskayu kao nevinu Marguerite, Michele Losier kao Siébel, Russell Brauna kao Valentina, René Pape kao Mefista, Yannick Nézet-Séguin, kojeg publika posebno pamti po izvedbama Carmen i Don Carla u proteklom sezonom, ravnat će prvom izvedbom ove opere u Metu. Robert Brill (scenograf) i Paul Tazewell (kostimograf) debitirali će u Metu tom produkcijom. Faust je koprodukcija Metropolitan opere i Engleske nacionalne opere. (B. V.)

Morović, Šuran i Pekica izlažu u Saxu

PULA - U petak u pulskom caffe baru Sax u 20 sati zajedničkom izložbom predstaviti će se mladi dizajneri Oleg Morović, Oleg Šuran i slikar Andi Pekica. Dizajneri Morović i Šuran bivši su učenici slikara Andija Pekice (pulska Škola primijenjenih umjetnosti i dizajna), a ovom izložbom poveznicu nalaze u osobnosti, stavu, i to prvenstveno kroz poeziju. Trojica autora predstaviti će se ravnopravno, i to poezijom, a pjesme upotpunjuju njihova zvanja - dizajn i slikarstvo. (V. Š.)

PREDSTAVLJANJEM KNJIGE "ISTARSKI SABOR - LA DIETA ISTRIANA" ZAOKRUŽEN PROJEKT OBILJEŽAVANJA 150. GODIŠNICE ISTARSKOG POKRAJINSKOG SABORA

5 predstavljanja: Elena Poropat, Neven Budak i Vladimir Torbica

Za popularizaciju spoznaja o Istarskom saboru

POREČ - Društveno-politička povijest Istre, osnivanje Istarskog sabora, istaknute ličnosti koje su obilježile njegov rad i promjene koje je izazvao svojim djelovanjem, neke su od tema obradenih u knjizi pod naslovom "Istarski sabor - La dieta Istriana" preksinoć predstavljenoj u porečkoj Istarskoj sabornici. Predstavljanjem ovog dvojezičnog izdanja zaokružena je cjelogodišnja kolajna programa obilježavanja osnutka Istarskog pokrajinskog sabora kojime je Istarska županija uz pomoć nositelja projekata, različitih hrvatskih i slovenskih ustanova, nastojala javnosti približiti društvenu, političku i gospodarsku prošlost Istre vezanu uz djelovanje ovog zakonodavnog tijela u drugoj polovici 19. i početkom 20. stoljeća.

Obračunajući se okupljenima pročelnik županijskog odjela za kulturu Vladimir Torbica podsjetio je na sve projekte u sklopu obilježavanja u kojima su nastojali što više uključiti mlade ljude - od digitalizacije službenih listova Zemaljskog sabora Markgrofovije Istre i popunjenja Istrapedije, istarske internet-stranice, studentskim radovima do zavičajnog kviza "Krasna zemljo" te znanstvenog skupa i izložbe "Perom i šakama", koja još traje u Istarskoj sabornici.

- I ova knjiga u kojoj su jedan dio tekstova napisali studenti, mladi ljudi, dio je toga.

Urednik knjige prof. dr. sc. Neven Budak rekao je da je knjiga o Istarskom saboru nastala na primjeru slične publikacije o Hrvatskom saboru na kojoj su također surađivali znanstvenici i studenti te istaknuo da se "sabor promatra objektivno sa svime onime čime je djelovao, bez opterećenja kojima je opterećena hrvatska, talijanska i slovenska historiografija koja se bavi 19. stoljećem"

Ali i recept za kulturu i čitavu zemlju - mladima koji znaju što žele treba pružiti pomoć struke, rekao je Torbica.

Urednik knjige prof. dr. sc. Neven Budak rekao je da je knjiga o Istarskom saboru nastala na primjeru slične publikacije o Hrvatskom saboru na kojoj su također surađivali znanstvenici i studenti.

- Neke tekstove u knjizi pisali su studenti povijesti s fakulteta u Puli i Zagrebu, a neke stručnjakinje Zavičajnog muzeja Poreštine. Knjiga je koncipirana tako da se ne bavi samo Istarskim saborom, nego i saborovanjima u Istri i drugim povijesnim razdobljima, iako ti fenomen nisu međusobno poveza-

Naslovnica knjige

ni, rekao je Budak. Tako se u knjizi o temi saborovanja u Istri do 1861. godine bavio student povijesti s pulskog Filozofskog fakulteta Ivan Hraštočak, njegov kolega Igor Stanić obradio je temu sabora u Pazinu i njegovih odluka 1943. godine (u radu su im pomagali mentori Maurizio Levak i Igor Duda), a Josip Banić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu (mentor Budak) u svom radu pisao je o nekima od istaknutijih zastupnika u Istarskom saboru. Povjesničarka Elena Poropat iz porečkog muzeja napravila je središnji tekst o Istarskom saboru kao političkom tijelu, a ravnateljica muzeja Elena Uljančić-Vekić posvetila se temi sakralnih i profanih sjedišta Istarskog sabora. Svi tekstovi nastoje popularizirati znanje o Istarskom saboru i ove teme približiti širem krugu čitatelja.

- Meni osobno najvažnija je bila mogućnost da mladi ljudi uz pomoć mentora ravnopravno sudjeluju u stvaranju ove knjige. U knjizi su prvi put ravnopravno obradeni hrvatski, talijanski i slovenski zastupnici koji su djelovali u saboru. Objektivno se promatra Sabor sa svime onime čime je djelovao, bez opterećenja kojima je opterećena hrvatska, talijanska i slovenska historiografija koja se bavi 19. stoljećem, rekao je Budak.

Prezentaciju je zaključila Elena Poropat prigodnim izlaganjem kojim je okupljene upozнала s razdobljem od 1861. do 1918. godine, kada je Poreč bio sjedište pokrajinskog sabora i odbora, zakonodavnog, te upravnog i izvršnog tijela Markgrofovije Istre, autonomne pokrajine unutar Austrijskog Carstva. Poropat se osvrnula na političke prilike u Poreču toga vremena te na rad sabora. To je bilo vrijeme velikih promjena i razvika u Poreču, osnivanja i razvoja različitih institucija, od prve poljoprivredne škole i Pokrajinskog poljoprivrednog instituta, arheološkog muzeja i željeznice Parenzana do otvaranja plinare i uvođenja električne energije.

Izdavači knjige su Zavičajni muzej Poreštine i Humaniora, a pokrovitelji izdanja Istarska županija i Grad Poreč.

Napisala i snimila
V. HABEREITER